

How the Chipmunk got its stripes Halq'eméylemqel Play

Three characters:

Narrator N

Bear B

Squirrel S

N: La í:mexyosem te spáth tlowáyel.

B: O te á'althe yeláwel híkw, yeláwel híkw kw'e sméyeth kw'els á:y, qesu mékw'stám ey el syóyes. I ew the'ít kw'as kw'as qéx kw'e mékw'stam el syóyes?

S: li ew the'ít kw'as" xet'e "kw'as lóy se teléwe híkw, híkw í:ém swíyeqe?

B: Ew the'ít mékw'stám el skwóyxethet wiyóth kw'els (e?) tháy't te mékw'stám

S: Wa is iyólem kw'as thétstexw te syóqwem kw'es ewes mes pelékw wewáyeles?

B: Xwa tsel t'átal kw'els xtá tethá qe cha iyólem kw'els t'át wáyeles.

N: Osu kw'átsetes te spáth te syóqwem qesu thétstexwes

B: Ewe chexw méxw pelékw wewáyeles! Li chéxw kw'éts...li chexw kw'étslexw te syóqwem ulh la sí:símethóxes ulh la tl'ékw'el láy... osu la se tl'ékw'el tloqáys

S: li cha me pelékw te syóqwem wewáyeles?"

B: Kw'áy... Ewe mis pelékw te syóqwem wáyeles

N: Ólmet yutl'ólem li te thát. Thát o te swáyel. Osu, ólmetstes mes cha pelékw te syóqwem.

S: Le cha pelékw wewáyeles te syóqwem.

B: Ewe mis pelékw te syóqwem wewáyeles, tsel tl'xwéleq'.

N: Osu ó:met yutl'ólem, ólmetsel. Osu me xwe'í tethá te q'oyíts, o me ólmetsel. Osu tu ó:met yutl'ólem, ólmetsel. Osu o me o pelékw te sqweláw! Osu tu ó:met yutl'ólem qe ulh xwe'í tethá te pípehó:m. Osu i tethá kw'es totílhets yutl'ólem, méwk kw'es ólmetsels, tl'os cha wat kw'e ye tl'xwéleq xét'estexwes tl'os te spáth qe we tl'os te sqw'éth'elh. Kwátsetest te smámelet yutl'ólem ulh me.. ulh me kwímel, kwímel te sle'ólwelh te smámelet. Chulh me tu pelékw te syóqwem.

S: *Ulh me pelékw te syóqwem, ulh me... mi pepelékw te syóqwem*

B: *Ewe mis pelékw" xét'e "te syóqwem tlowáyel!*

N: O qesu the'ít me pelékw te syóqwem, i tethá kw'es ó:mets yutl'ólem. Ó:met o te spáth, xéxeylh te sqwálewels. Osu xwoyíwel mékw' ye ew smémíyeth pelékw te syóqwem. Lóy o te spáth xéxeylh te sqwálewels. Mékw' ye ew li kw'e smémíyeth. Xwoyíwel yutl'ólem. Qe lóy o te spáth xéxeylh te sqwálewels.

S: *Me pelékw te syóqwem, me pelékw te syóqwem!!!*

N: Osu ts'tl'emétem, ts'tl'emétem te sqw'éth'elh te spáth, osu ímetem tútl'o.

B: *Ew me pelékw te syóqwem. O cha su hóys me pelékw tloqáys. O tsel su lép'exome.*

S: *We is iyólem kw'as xwálx ta' chálex qeyl tsels... olsu thétsthóme kw'els e xélh te sqwálewel kw'els e thétsthóme.*

N: Osu xwálxes te chálexs te spáth. Tu axwíl o kw'ses xwálxes. Osu la tl'íw te sqw'éth'elh. Le xwemxálem. Osu íxetem, íxetem tútl'o. Osu le xwa me pelékw te tsq'éyx_{qas} te p'éq' li te éqwelets. Osu chélem o tútl'o te spáth, chélemléxwes tútl'o. Qesu ew qelát o kwútes la te éqwelets. O la áyelomet tútl'o sqw'éth'elh os ew chélem o te, chélem te spáth, qe sew qelát o xéyp'etem i te éqwelets. Osu la áyelomet te sqw'éthelh qesu... os ew qelát o la xéyp'etem... te spáth qesu la xwa, xwa lhíxw te sxéyxep' li te éqwelets. Osu le iyóqthet te sqw'éth'elh. Osu le xwa xexp'ítsel tloqáys. Iyóqthet te sqw'éth'elh. Osu mékw' látelh kw'es ew xwís te xexp'ítsel qesu t'ílems:

S *Me pelékw te syóqwem! Me pelékw te syóqwem!*

B: *Qélstexw tsel tethá xexp'ítsel, mékw's wiyóth sew t'ít'elem me pelékw te syóqwem!*